

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 6 april 2022

Dossiernr. : K33637

Documentnr. : 2022-035257

Verzonden : 6 april 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 16 december 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door PandGarant, Sylviuslaan 3, 9728 NS te Groningen, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder), Vereniging van Eigenaren van de Van Heemskerckstraat 13 t/m 35B, 9726 GC te Groningen.

De aanvraag heeft betrekking op het project *Dakonderhoud Van Heemskerckstraat*.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5 van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van gierzwaluw (*Apus apus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Van Heemskerckstraat 13 t/m 35B, 9726 GC te Groningen, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2025;

IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 16 december 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 23 februari en 4 april 2022, inclusief activiteitenplan *Vos Ecologisch Onderzoek, 30 november 2021. "Ecologisch onderzoek en Activiteitenplan Van Heemskerckstraat 13 - 35B"*.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a stylized flourish extending from the end.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

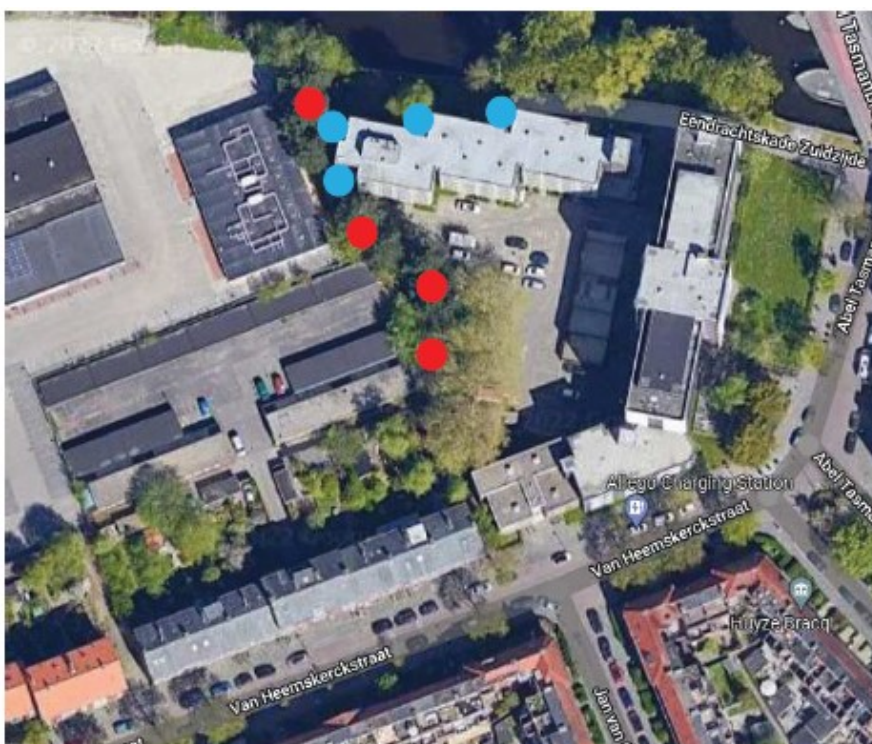
9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (broedseizoenen voor gierzwaluw en winterslaap voor Gewone dwergvleermuis) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

11. Vóór 15 februari 2022 dienen 8 vleermuiskasten opgehangen te zijn aan de west- en oostgevel van de Van Heemskerckstraat 13-35B en 4 nestkasten voor gierzwaluw tussen de oorspronkelijke gierzwaluwnesten aan de zuidgevel:
- vleermuiskasten: platte kasten van houtbeton van het type Elisa van Faunus of vergelijkbaar;
 - gierzwaluwkasten: houten (hydrothermisch gemodificeerd) kast, te bevestigen direct onder goot, van het type Barto van Faunus of vergelijkbaar;
 - bij het ophangen van de kasten dient rekening gehouden te worden met de eisen omtrent het ophangen die vermeld staan in het kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12:
 - kasten dienen geplaatst te zijn binnen 100 a 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
 - de vleermuiskasten dienen direct onder de dakrand opgehangen te worden, maar op minimaal 3 meter hoogte;
 - de locaties van voorzieningen dienen op kaart ingetekend te zijn en dienen in het onder voorschrift 6 genoemde ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit dient overeen te komen met de volgende weergave. Indien daarvan afgeweken wordt, dient dit in overleg met bevoegd gezag en deskundige ecooloog te worden afgestemd en vastgelegd te worden in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.

Rood: kasten Gewone grootvleermuis

Blauw: kasten Gewone dwergvleermuis

Kaart is noordgericht; locaties indicatief.

- na afronding van de werkzaamheden dienen de voorzieningen permanent te blijven hangen. Voor de permante kasten geldt dat het beheer duurzaam geregeld dient te zijn. Kastten dienen bijtijds vervangen te worden. Te allen tijde dient ervoor gezorgd te worden dat er goed functionerende kastten aanwezig zijn. Het beheer dient te gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt.
12. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de verblijfplaats van gebouw bewonende soorten ongeschikt gemaakt te worden:

- voorafgaand aan de werkzaamheden en zodra de gierzwaluwen ons land (en hun nesten) verlaten hebben, in de tweede helft van juli of in augustus, dienen de dakranden ontoegankelijk gemaakt te worden voor vleermuizen, waarbij exclusion flaps worden gebruikt om aanwezige vleermuizen de mogelijkheid te geven hun verblijfplaats te verlaten (waarbij de terugweg automatisch geblokkeerd is);
 - het plaatsen van de exclusion flaps dienen ten minste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden gerealiseerd te zijn, met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius;
 - pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van gebouw bewonende soorten verlaten zijn en de begeleidende ecooloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole vindt plaats tijdens geschikte weersomstandigheden. Het tijdstip en de constatering van de nacontrole moeten worden vastgelegd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.
13. Tijdens de werkzaamheden dient de ecologisch deskundige samen met de aannemer bekeken te hebben wat de situatie is bij de dakrand en waar die situatie vanwege herstelwerk mogelijk verandert. De huidige situatie wat betreft toegankelijkheid voor vleermuizen en gierzwaluwen dient gehandhaafd te blijven. Dit dient gecheckt te worden door de ecologisch deskundige na het afdekken met de nieuwe dakpannen en goten. Eventuele bevindingen dienen in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden. Aan het einde van de werkzaamheden dienen de huidige verblijfplaatsen opnieuw toegankelijk gemaakt te zijn.

Overige voorschriften

14. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ter zake kundige op het gebied van gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
15. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
16. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
17. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
18. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.
19. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Vos Ecologisch Onderzoek, 30 november 2021. "Ecologisch onderzoek en Activiteitenplan Van Heemskerckstraat 13 - 35B".</i>
Activiteit:	De vereniging van eigenaren van de woningen aan de Van Heemskerckstraat 13-35B te Groningen is voornemens om werkzaamheden aan de daken uit te voeren.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het gebouw verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouw bewonende soorten. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is voor deze activiteit een ontheffing nodig.
Plangebied:	Van Heemskerckstraat 13-35B te Groningen, zoals weergegeven in figuur 1. Het plangebied bestaat uit het gebouw met de woningen 13-35B aan de Van Heemskerckstraat in Groningen. Dit gebouw bestaat uit een westelijk en een oostelijk deel, met daartussen een hoger midden-deel met een poort die auto's toegang geeft tot achtergelegen parkeerterrein en garageboxen. In de Van Heemskerckstraat staan lindes aan weerszijden van de straat, maar ter hoogte en aan de zijde van het plangebied ontbreken ze. Het gebouw grenst hier direct aan de stoep. Aan de noordzijde, de achterzijde, liggen tuinen met bergingen. Buiten het plangebied valt het daarachter gelegen parkeerterrein met de daarbij horende lage bebouwing.
Coördinaten:	RD-km-hok 232-581.
Werkzaamheden:	De werkzaamheden betreffen groot onderhoud aan de buitenzijde van de woningen. Het gaat om het vervangen van dakpannen, dakramen, dakgoten en de hemelwaterafvoer. Voor de werkzaamheden worden steigers en verreikers/hoogwerkers ingezet. Verder wordt handgereedschap gebruikt. Afval wordt afgevoerd in containers.
Planning:	• start werkzaamheden: 1 augustus 2022; • einde werkzaamheden: 30 september 2022, maar er wordt zekerheidshalve ontheffing aangevraagd tot 30 september 2023.

Figuur 1. Ligging van het plangebied aan de van Heemskerckstraat (Nap 2018).

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	gierzwaluw
Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 1 februari 2022 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 23 februari en 4 april 2022 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig..

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officiëlebe bekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouw bewonende soorten is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. Het nader onderzoek naar vleermuizen is opgezet conform het Vleermuisprotocol 2021. Bij het nader onderzoek naar gierzwaluw is het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (2017) gevolgd.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen (concreet vastgesteld) dat de volgende gebouw bewonende soorten binnen het plangebied aanwezig zijn:

- gierzwaluw;
- Gewone dwergvleermuis.

Figuur 2. Locaties aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen.

In totaal zijn vijf verblijfplaatsen waargenomen van twee soorten vleermuizen: Gewone grootvleermuis en Gewone dwergvleermuis.

De Gewone grootvleermuis was bij elk bezoek aanwezig. In de avonden foerageerde hij eerst aan de noordzijde, later op de avond ook aan de zuidzijde. In- en uitvliegen is niet vastgesteld, maar

vanwege de frequente aanwezigheid bij de poort gebruikt hij waarschijnlijk één van de twee bolle vleermuiskasten op deze plek (Locatie A in figuur 2). Te verwachten is dat dit individu ook andere verblijfplaatsen in en aan het gebouw heeft, zoals een overwinteringsplek in de spouw.

Van de Gewone dwergvleermuis zijn drie baltslocaties (B, C/D en E in figuur 2) vastgesteld die duiden op drie paarverblijven. Er zijn vier (zomer-)verblijfplaatsen vastgesteld op basis van zwermgedrag: B, C, D en E. Verblijf B was de hele zomer in gebruik. De verblijven D en E zijn pas in de nazomer vastgesteld. Of verblijf C toen nog in gebruik was, is onbekend. Het is daarom onduidelijk of verblijfplaats D bij hetzelfde mannetje hoort als verblijfplaats C of dat het twee verschillende individuen betreft. Wat betreft compensatie/mitigatie kan het beste worden uitgegaan van vier zomerverblijfplaatsen, waarvan drie eveneens een functie hebben als paarverblijf. Omdat de functie van winterverblijfplaats van individuele vleermuizen redelijkerwijs niet is vast te stellen en mannetjes over het algemeen jaarrond aanwezig zijn in hun verblijfplaatsen, moet ervan worden uitgegaan dat de vier verblijfplaatsen ook in de winter in gebruik zijn.

De laanbomen van de Van Heemskerckstraat en de tuinen aan de achterzijde hebben de functie van foerageergebied voor Laatzvlieger, Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis en de functie van vliegroute voor Laatzvlieger, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. Verder zijn Meervleermuis en Rosse vleermuis waargenomen zonder binding met de Van Heemskerckstraat. Van de overige soorten vleermuizen is geen verblijfplaats in de Van Heemskerckstraat vastgesteld. Deze kunnen verder, gezien de voorgenomen activiteit/werkzaamheden, buiten beschouwing gelaten worden.

In de Zeeheldenbuurt broeden veel gierzwaluwen. In 2018 werd het aantal broedparen geschat op 33 tot 44 (Koopmans et al. 2019). Daarvan zijn 15 nestlocaties gevonden in en in de directe omgeving van het plangebied, waarvan één in het plangebied zelf. Tijdens het onderzoek in 2021 zijn in het plangebied vier nestlocaties vastgesteld. Deze bevinden zich direct onder de dakrand.

Op het gebouw was tenminste één paar kauwtjes aanwezig tijdens verschillende bezoeken. Nesten kunnen zich bevinden in schoorstenen. In de tuinen broeden algemene soorten vogels. Eén van de twee bolle kasten werd in de nazomer door een koolmees gebruikt om te slapen.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

De Gewone grootoorvleermuis gebruikt in de zomerperiode waarschijnlijk één van de bolle vleermuiskasten boven de poort. Omdat het een solitair individu is, betreft het waarschijnlijk een mannetje dat het hele jaar aanwezig is. In de winterperiode kan hij vanwege de kou de kast verlaten en in het gebouw overwinteren. Bij werkzaamheden in de winter bestaat het risico op verstoring van de winterverblijfplaats en mogelijk het verwonden of doden van het dier. In de zomer kan worden gewerkt zonder de bolle vleermuiskasten te verstoren, omdat de kasten zich niet direct bij het dak bevinden. Aangezien de werkzaamheden in de periode mei tot en met september worden uitgevoerd, wordt verstoring voorkomen en is derhalve een overtreding niet aan de orde. Deze soort kan verder buiten beschouwing gelaten worden.

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor gebouw bewonende soorten weggenomen en individuen (vleermuizen) opzettelijk verstoord:

- vier nestlocaties van gierzwaluw;
- drie zomerverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis.

De nestlocaties van gierzwaluw worden als gevolg van de werkzaamheden fysiek verstoord op het moment dat de vogels afwezig zijn (in augustus/september en na vaststellen dat nesten verlaten zijn). Zonder maatregelen (ecologische begeleiding) zouden deze locaties definitief verloren kunnen gaan doordat openingen worden afgesloten of richels verdwijnen.

De verblijfplaatsen B, C en D van Gewone dwergvleermuis bevinden zich in de nabijheid van de dakrand en worden fysiek verstoord door de werkzaamheden. Verblijfplaats E bevindt zich meer naar beneden in de spouw en verstoring daarvan is te voorkomen door niet in de stenen muren te boren. De verblijfplaatsen B en C/D zijn jaarrond in gebruik. Verstoring van deze verblijfplaatsen is dus niet te

voorkomen door het kiezen van een bepaalde periode. Bij de werkzaamheden kunnen vleermuizen worden verstoord, verwond of gedood. De beste werkwijze om met de verstoring om te gaan, is om in de periode mei tot en met september de werkzaamheden uit te voeren. In dat geval kunnen houten kasten tijdelijk de verblijfplaatsen vervangen. In de winter zijn houten kasten geen geschikte verblijfplaats ter vervanging. De verstoring bestaat er bij een aangepaste werkwijze uit dat vleermuizen gedwongen worden hun verblijfplaatsen te verlaten en tijdelijk een andere verblijfplaats in te nemen (waaronder de aangeboden houten kasten).

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren van individuen en vernietigen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Er vinden geen werkzaamheden plaats in het foerageergebied of op de vliegroute van vleermuizen. De werkzaamheden vinden overdag plaats, zodat foeragerende of passerende vleermuizen niet kunnen worden verstoord. Negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes zijn daarom uitgesloten.

Als in de broedperiode (indicatief 15 maart-31 juli) wordt gewerkt, kunnen broedende vogels verstoord en nesten verloren gaan van bijvoorbeeld kauw en Zwarte roodstaart. Negatieve effecten zullen echter worden voorkomen door de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren. Negatieve effecten op overige jaarrond beschermde nesten, zoals van huismus, zijn uitgesloten, omdat bij het nader onderzoek is gebleken dat deze niet aanwezig zijn.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 6 en paragraaf 7.1.4 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;
- aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Ten gevolge van de werkzaamheden verliezen drie verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en vier nestlocaties van gierzwaluw tijdelijk hun functie. Op de korte termijn wordt deze functie gecompenseerd door het aanbieden van 8 vleermuiskasten en 4 gierzwaluwkasten aan hetzelfde gebouw die voldoende zijn om de oorspronkelijke verblijfplaatsen te vervangen. Aan het einde van de werkzaamheden worden de huidige verblijfplaatsen bovendien opnieuw toegankelijk gemaakt en ook zijn in de directe omgeving voldoende verblijfmogelijkheden aanwezig, waarmee volstaan kan worden met slechts acht vleermuiskasten en vier gierzwaluwkasten.

Vóór 15 februari 2022 zullen de vleermuiskasten opgehangen zijn aan de west- en oostgevel (totaal 8 kasten). Aan de zuidgevel worden gierzwaluwkasten opgehangen tussen de huidige nestplekken. Op deze manier wordt een eventueel kwaliteitsverlies van de huidige nestplekken opgevangen. Om de gierzwaluwen te laten wennen aan de nieuwe kasten, worden deze tezamen met de vleermuiskasten opgehangen (die al vóór 15 februari 2022 worden bevestigd). Als een soort groene plus zullen deze kasten permanent blijven hangen.

Voorafgaand aan de werkzaamheden, wanneer de gierzwaluwen hun nest verlaten hebben, ongeveer in de tweede helft van juli of in augustus, worden de dakranden ontoegankelijk gemaakt, waarbij exclusion flaps worden gebruikt om aanwezige vleermuizen de mogelijkheid te geven hun verblijfplaats te verlaten (waarbij de terugweg automatisch geblokkeerd is).

Tijdens de werkzaamheden zal de ecologisch deskundige samen met de aannemer bekijken wat de situatie is bij de dakrand en waar die situatie vanwege herstelwerk mogelijk verandert. De huidige situatie wat betreft toegankelijkheid voor vleermuizen en gierzwaluwen wordt gehandhaafd. Dit wordt eveneens gecheckt na het afdekken met de nieuwe dakpannen en goten.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van gierzwaluw als broedvogel is momenteel gunstig. Gierzwaluw komt in de hele stad voor. Binnen de generieke ontheffing Stad Groningen - Hoogkerk wordt de soort momenteel gemonitord.

Gewone dwergvleermuis is een algemene soort met landelijk een gunstige staat van instandhouding. De soort komt net als gierzwaluw in de hele stad voor. De populatie is geschat tussen de 3.000 en 3.500 exemplaren (Koopmans et al. 2019). Kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen komen in de hele stad voor. Het plangebied vormt één geheel met de stedelijke populatie en de vier vastgestelde verblijfplaatsen maken daar deel van uit. De genoemde schatting is een onderschatting van de werkelijke populatiegrootte. Bij dit onderzoek zijn hogere aantallen baltsende mannetjes gevonden en ook in andere onderzoeken is vastgesteld dat er meer verblijfplaatsen aanwezig zijn (Vos 2019ab, 2020), hetgeen zou moeten leiden tot een naar boven bijstellen van de populatieschatting voor de stad.

De lokale staat van instandhouding van gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis is gunstig, zeker gegeven de maatregelen die genomen zullen worden. Omdat de verstoring slechts tijdelijk is en vleermuiskasten worden opgehangen die nagenoeg op dezelfde plek gesitueerd zijn, is de kans op verlies aan paarverblijfplaatsen voor vleermuizen tijdelijk nihil. Voor gierzwaluwen geldt dat er gewerkt wordt als deze soort vertrokken is naar het buitenland. Daarnaast wordt in de nieuwe situatie ervoor gezorgd dat er voor beide soorten weer toegangen aanwezig zijn. Er zijn als gevolg van het project geen negatieve effecten op de populatiegrootte of voortplanting van gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor gierzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone dwergvleermuis in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het onderhoud is noodzakelijk om het gebouw te beschermen tegen het hemelwater. Bij niet uitvoeren van de werkzaamheden ontstaan lekkages, hetgeen zal leiden tot verslechtering van het binnenklimaat - vocht/schimmels - en aantasting van de constructie - constructieve veiligheid. Hierdoor zal het gebouw zijn woonfunctie naar de gangbare maatstaven niet of minder goed kunnen vervullen. Zulke maatstaven zijn bijvoorbeeld te vinden in het Bouwbesluit.

De Vereniging van Eigenaren is al 4 jaar bezig met het vervangen van de dakpannen. Technisch zijn de dakpannen aan het eind van hun levensduur. Dakpannen sluiten niet goed meer aan en de

lekkages nemen toe. Het wordt steeds lastiger om dat beheersbaar te houden. Het betreft gewoon noodzakelijk onderhoud, dat uitgevoerd dient te worden voordat het echt helemaal uit de hand loopt.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Na de werkzaamheden is de situatie voor gierzwaluwen en vleermuizen beter dan voorafgaand, omdat er behalve de huidige verblijfplaatsen (die dus na de werkzaamheden gewoon weer toegankelijk zijn) even zo veel nieuwe gierzwaluwnest- en vleermuiskasten zijn opgehangen die meer verblijf mogelijkheden bieden en een aanvulling bieden op de huidige situatie.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het project is locatie specifiek. De vervanging van het dak is een plaatsgebonden project. Het is geen alternatief om het werk op een andere locatie uit te voeren.

De belangrijkste versturende werkzaamheden zijn het verwijderen van de bestaande dakpannen en onderhoud aan dakramen, dakgoten en hemelwaterafvoer. Een alternatieve werkwijze neemt de verstoring niet weg.

Wat betreft de planning is het voor vogels en vleermuizen de meest gunstige alternatief gekozen. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode van de aanwezige soorten, buiten de broedperiode van vogels (specifiek die van gierzwaluw) en buiten de winterperiode van gewone dwergvleermuis. Er bestaat daarom geen alternatief dat ecologisch gezien beter in de tijd past.

Gezien bovenstaande en de verdere onderbouwing in paragraaf 7.1.1 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde gebouw bewonende soorten. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ²
gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	toegekend	n.v.t.
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K33637
Documentnummer KIWI	2022-035257
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-001091

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Van Heemskerckstraat 13-35B Groningen (K33637)'